

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Daad en discussie: links geweld: de invloed van interne discussie en overheidsrespons

Hanselman, B.T.G.

Citation

Hanselman, B. T. G. (2025, January 10). *Daad en discussie: links geweld: de invloed van interne discussie en overheidsrespons*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/4175395>

Version: Publisher's Version

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/4175395>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Dankwoord

Vijf woorden kunnen je leven bepalen. Ik zat een paar weken in dienst toen gevraagd werd: “Wie wil er naar Eibergen?” Aangezien dat dichtbij mijn (toenmalige) woonplaats lag, stemde ik meteen toe en, voor ik het wist, zat ik op de School Militaire Inlichtingendienst in Harderwijk, ter voorbereiding van wat (uiteindelijk) zes jaar interessant werk zou worden bij 898 VBDBAT. Dit vergemakkelijkte de voortgang van mijn carrière: ik stapte over naar de BVD, later AIVD, waar ik ruim 38 jaar actief ben geweest, vooral op gebied van *domestic extremism*, maar met een intermezzo van ruim vijf jaar als tolk/vertaler Pools.

Op mijn 67ste ging ik met pensioen zonder nadere plannen voor de toekomst. Deze zou voor een deel mede worden bepaald door oud-collega Paul Abels, die inmiddels in Leiden een bijzondere leerstoel bekleedde en mij op een gegeven moment de vraag stelde of ik misschien zin had bij hem te promoveren. Aldus geschiedde. Het werd mede vanwege de coronaperiode een ware Echternach-processie, maar dit (hobbelige) traject kan nu als beëindigd beschouwd worden en wat rest zijn welgemeende dankwoorden.

Deze gaan eerst uit naar mijn promotor, Prof. Dr. Paul Abels, die mij aanmoedigde en in staat stelde dit project te beginnen, maar met name – na jaren van soms tevens aanzienlijke drempels – ook af te ronden. Zijn, altijd relevante, op- en aanmerkingen en bijsturingen heb ik steeds graag ter harte genomen en voor zijn eeuwigdurende kalmte daarbij ben ik hem, uit het diepst van mijn hart, dankbaar. Ik wens hem voor de toekomst alle plezier bij zowel wandelen en fotograferen als zijn archiefwerkzaamheden als kerkhistoricus. Beste Paul: “Pas – letterlijk en figuurlijk – op de kleintjes. Good goan en dom deurdoon!”

Dezelfde gevoelens van dank gelden eveneens mijn copromotor, Dr. Jelle van Buuren, die – als ervaringsdeskundige in alle betekenissen van het woord – mij altijd bij de les heeft gehouden met zijn kritische kanttekeningen. Ik ben hem dankbaar dat hij, tevens gedurende zijn extra werkzaamheden voor de universiteit in de coronaperiode, tijd heeft gevonden voor relevante opmerkingen die geholpen hebben mijn onderzoek af te ronden. Jelle, ik wens jou van harte succes bij jouw verdere activiteiten en ik hoop dat die net zo interessant zullen zijn als de mijne zijn geweest!

Ik dank ook mijn werkgevers Defensie, maar specifiek de BVD en AIVD, waar ik de tijd van mijn leven heb gehad. U kunt gerust van mij aannemen dat mijn werkzaamheden nog veel interessanter waren dan dat mijn onderzoek laat zien. Hopelijk wordt, op niet al te lange termijn, meer duidelijk en kunnen andere wetenschappers in staat worden gesteld extra tippen van sluiers op te lichten. Ik heb binnen de dienst mogen werken met zeer toegewijde collega's op de werkvloer, die ik verder niet bij naam kan noemen, maar die ik allen dankbaar ben voor hun aanwezigheid in mijn leven. Eén oud-collega wil ik speciaal benoemen: Janet, met wie ik

lang ook werkzaamheden heb gedeeld en die voor mij altijd een fijne sparringpartner vormde. Maar ook heb ik altijd met alle soorten van genoeg – als analist/deskundige – ondersteuning mogen verlenen aan verschillende directeuren en hoofden van dienst bij hun gesprekken met, directe of indirecte, belangendragers. Daarnaast denk ik graag terug aan alle conferenties in heel Europa en andere bijeenkomsten op welk continent ook. Dergelijke, persoonlijke, *cross border* contacten zijn – en dat geldt niet alleen in relatie tot werk – een verrijking gebleken.

Ten slotte richt ik mij graag tot onze zoon Selwyn die niet op mij heeft willen wachten met promoveren en die mij (vanuit zijn onuitputtelijke algemene kennis) altijd gevraagd, maar liefst ongevraagd, heeft voorzien van al dan niet relevante weetjes. Sinds vele jaren staat onze schoonzoon Dennis hem bij en dat doet ons goed.

De meest nadrukkelijke dank echter ben ik verschuldigd aan mijn echtgenote Tineke, met wie ik reeds bijna 48 jaar lief, maar tevens leed, deel en die mij indertijd volgde naar het (toch wel verre) westen. Zonder haar had ik zeker niet kunnen bereiken wat mij nu ten deel is gevallen. Tineke, heel veel dank voor alle liefde, steun en zeker ook het vele geduld, ook in de periode van mijn pensioen die ik voor een groot deel heb gebruikt voor promotieonderzoek. Ik beloof dat ik vanaf nu meer tijd aan jou/ons zal besteden.

Curriculum vitae

Bernardus Theodorus Gerardus ('Berrie') Hanselman werd op 17 april 1950 geboren in Lichtenvoorde. Na de 'jongensschool' aldaar volgde hij aan het Xaveriuscollege te Vught Gymnasium A, waarvoor hij slaagde op 21 mei 1969.

Van eind 1969 tot begin 1973 volgde hij de studie Duits MO-A, een lerarenopleiding aan de Gelderse Leergangen te Arnhem. Deze werd – mede vanwege zijn op handen zijnde dienstplicht – niet afgesloten.

Die dienstplicht werd sinds maart 1973 verricht bij de verbindingdienst, eerst in Ede, maar spoedig in Harderwijk waar hij een opleiding volgde aan de SMID, de School Militaire Inlichtingen Dienst. Hierna bracht hij weldra het geleerde in de praktijk bij 898 VBDBAT in Eibergen/Kamp Holterhoek. Na afloop van zijn dienstplicht tekende hij vijf jaar bij.

Eind 1978 stapte hij over naar de Binnenlandse Veiligheidsdienst, waar hij zich bezig hield met onderzoek naar activisme, extremisme en (West-Europees) terrorisme. In 1981 werd hem – vanwege zijn talenachtergrond – gevraagd de dienstinterne studie tolk/vertaler Pools te volgen, waarvan het diploma was gelijkgesteld aan dat van Stichting Vereniging van Leraren voor Praktijkexamens, Den Haag. Deze studie werd op 23 mei 1985 – cum laude – afgesloten waarna hij, naast zijn oorspronkelijke werkzaamheden, divers 'vertaalwerk' verrichte, totdat het vallen van het IJzeren Gordijn dit in 1990 overbodig maakte.

De nieuwe wereldorde leidde spoedig mede tot reorganisatie van de BVD, die gepaard ging met een herinrichting van werkzaamheden en de komst van nieuwe functies, waaronder die van analist. Tot aan zijn pensioen in 2017 is hij werkzaam geweest als (senior) analist op de terreinen rechts extremisme, maar specifiek links extremisme en dierenrechtenextremisme. Daarmee werd veel inhoudelijke vakkennis opgedaan, hetgeen reeds in 1998 zou uitmonden in een vuistdikke interne, ergo gerubriceerde, analyse naar het toenmalige linkse activisme en extremisme. Met name dit millennium heeft hij zijn kennis, wanneer en waar mogelijk, breed gedeeld middels tientallen (gerubriceerde) notities, (dreiging)analyses en presentaties op/over deze vakgebieden, maar tevens door een aantal open publicaties: vide de AIVD-rapporten en brochures over links- en dierenrechtenextremisme sinds 2005, maar deels ook ambtsberichten en brieven. Al dit heeft, op enigerlei wijze, deel uitgemaakt van de voorliggende dissertatie.